

Xuân về trên đất Láng Linh

Ghi chép

Những ngày cận tết, trở lại vùng nông thôn Châu Phú với mong muốn đi một vòng theo kênh xáng Cây Dương vào Bình Chánh, Bình Phú, đến kinh 13 lên xã Đào Hữu Cảnh, rồi đi theo kênh Xáng Vịnh Tre ngược trở ra qua các xã Thạnh Mỹ Tây, Ô Long Vỹ... xem như thực hiện một chuyến du hành giáp vòng vùng đất Láng Linh nơi mà ngày xưa cụ Trần Văn Thành đã làm ruộng, nuôi quân, luyện tập võ nghệ xây dựng căn cứ Bảy Thưa để chống thực dân Pháp.

Con đường nông thôn cặp theo dòng kênh xáng Cây Dương vừa được tôn cao, mở rộng, rải đá cấp phối làm nền hạ sẵn sàng chờ láng nhựa theo kế hoạch của tỉnh An Giang. Nhìn căn nhà gỗ nhỏ xinh xắn của chị chủ quán cà phê ven đường như bị chìm xuống bởi mặt đường bây giờ đã cao hơn mặt sân nhà của đến tám tấc. Tôi gọi chuyên:

-Mưa tới, nước cuốn trôi cát đá vô nhà, cực à...

-Anh hông biết chứ, xứ này có nhiều gia đình trúng mấy vụ lúa, vụ tôm, theo thói quen cứ sấm vàng để đó, nay con đường trước cửa nhà nâng cao quá khiến nhà của mình như nằm dưới chân đường, phơi ra mái tol cũ kỹ, xấu xí...trông ngứa mắt quá, sẵn có vốn, thôi thì cất nhà mới, hoặc sửa sang lại căn nhà cũ cho nó tươi tắn khang trang hơn để đón tết.

Con đường này giờ đây đã có nhiều thay đổi, nhiều căn nhà mới được xây dựng khang trang, đẹp đẽ khác hẳn ngày trước, nhà cửa thưa thớt mà toàn là nhà lá cột tràm, cột tre... khi lũ về có năm nước ngập, sóng vỗ vách lá dừa nước tả tơi. Khi con đường này láng nhựa xong, bộ mặt nông thôn xứ này sẽ thay đổi nhanh. Giao thông thuận tiện sẽ giúp nông sản thực phẩm của bà con làm ra được tiêu thụ dễ dàng; hàng tiêu dùng, vật tư xây dựng, hàng cơ khí điện máy v.v... cũng sẽ nhanh chóng đổ về phục vụ nhu cầu nhân dân, chắc chắn sẽ kích thích kinh tế văn hóa xã hội phát triển.

Tôi ghé Bình Chánh, thăm bạn cũ ở khu dân cư nối liền với chợ xã. Nguyễn Như Aính - Chủ tịch UBND xã vui vẻ kể cho tôi nghe về những niềm vui và nỗi lo của mình. Vui vì năm qua bà con trong xã trúng vụ lúa Hè Thu, quay qua mùa nước nổi, dân tình đã biết tận dụng lợi thế của lũ thi nhau nuôi tôm, nuôi lươn, nuôi cá lóc trong vèo, trồng rau nhút, trồng sen v.v... có một số hộ khá lên, một số hộ đã thoát nghèo... Lo là lo tình hình dịch bệnh đạo ôn, bệnh vàng lùn xoắn lá có nguy cơ ảnh hưởng đến vụ Đông Xuân này, lại còn chuyện bà con lo là chủ quan trước nguy cơ dịch cúm gia cầm có thể tái phát bất cứ lúc nào, nếu để xảy ra dịch bệnh trách nhiệm đè nặng trên vai... chủ tịch.

Nhìn bà con mua sắm đồ tết, tôi hỏi anh Trần Văn Đào, trưởng ban Tổ chức huyện ủy -Anh thấy bà con năm nay ăn tết có sung hơn mọi năm không?

-Mới sung sung mấy bữa nay thôi anh.

Ngày trước, chợ Bình Chánh chỉ là cái chợ chồm hổm, mấy sè rau tươi, mấy thau cá đồng, tiệm tạp hóa lèo tèo treo vài bọc bánh in, bánh tây vài hủ đường cát, đường chảy, nước mắm, nước tương... Ngày nay, ở cái chợ xã xa xôi như Bình Chánh vẫn có đủ các mặt hàng nhôm nhựa, đồ điện gia dụng, quần áo may sẵn, bánh mứt đủ loại đáp ứng tốt mọi nhu cầu cho sinh hoạt hằng ngày.

Dọc theo kinh 13 từ xã Bình Phú ngược lên xã Đào Hữu Cảnh, đi trên con đường đất nhưng êm ái nhờ bà con ở đây góp công, góp của tôn cao, mở rộng, rải cát chống lầy; nhà ở ven đường liền nhau, phần nhiều là nhà gỗ với những cây ăng ten như những cánh chuồn chuồn bay trên nóc. Con đường này ngày xưa chỉ là con đường mòn, đoạn cao, đoạn thấp, tời đạp xe có lúc phải vác lên vai để đi qua cầu khỉ lắc lẻo, nhiều lần chói với tường đã rớt xuống kinh. Bây giờ, được thay thế bằng những chiếc cầu treo có tải trọng đủ sức cho những chiếc máy suốt lúa, máy cày, máy xới qua lại dễ dàng; cho bà con đi lại dễ dàng, không còn cảnh học trò đi học về phải cời quần áo, quần vào tập sách cầm trong tay giờ cao khi bơi qua sông về nhà.

Đến với xã Đào Hữu Cảnh, anh Lê TrungTrinh- Phó bí thư Đảng ủy xã hào hứng kể cho tôi

nghe về cái chợ Kinh Cốc gắn liền với khu dân cư đã và đang được nhân dân vào ở trở nên sung túc. Quả thật, trước đây, khu vực này là đồng trống, nhà cửa lụp xụp lưa thưa ven kinh; còn bây giờ chính giữa là khu nhà lồng chợ với những gian hàng đầy ắp hàng hóa, xung quanh là mấy dãy phố lữ lượt người ngược xuôi xem hàng, trả giá bán mua. Trình tự hào dẫn tôi qua xem khu cơ quan hành chính xã vừa mới xây dựng tuy chưa hoàn chỉnh nhưng đã thấy rõ cơ ngơi khang trang có cả trụ sở ủy ban, cơ quan công an, xã đội v.v... Trình cứ tiếc, phải chi tôi về Đào Hữu Cảnh vào mùa nước nổi sẽ tận mắt chứng kiến những hoạt động văn hóa văn nghệ, thể thao như đờn ca tài tử, vui hội Trung Thu trên ghe thuyền; những trận thi đua bơi xuồng trên sông, chống xuồng trên đồng nước v.v... Chỉ nghe kể thôi, tôi đã thấy rõ đời sống tinh thần của bà con nơi đây được nâng lên một bước rất xa. Vì ngày xưa, bà con vùng này muốn đi xem văn nghệ phải ra tận nhà hát của huyện ở thị trấn Cái Dầu, cách xa trên 20 cây số.

Từ xã Đào Hữu Cảnh, tôi đi theo kinh Vĩnh Tre ra đến xã Thạnh Mỹ Tây, ghé thăm đền thờ Quán Cờ Trần Văn Thành nay đã được nhân dân trong vùng xây dựng khá uy nghiêm trang trọng. Từ ngoài cổng đi vào tôi đã nhận ra khu nhà mồ trước kia rất thấp nay đã được nâng cao nền, khuôn viên có rào bao quanh và những chậu hoa kiểng được các nghệ nhân địa phương chăm sóc cẩn thận rất đẹp. Bên trong đền thờ và các hạng mục xung quanh như nhà khách, nhà ăn, nhà bếp v.v... đều được sửa sang để phục vụ cho khách hành hương đến viếng.

Khi thực dân Pháp chiếm miền Nam, đàn áp, bóc lột nhân dân, gây nên bao cảnh lầm than, triều đình hèn nhát, các lực lượng kháng Pháp của Trương Định, Thủ Khoa Huân, Thiên Hộ Dương, Nguyễn Trung Trực... lần lượt bị thực dân Pháp đàn áp tan rã. Quán cơ Trần Văn Thành đã chiêu mộ nghĩa quân, lấy vùng đất Láng Linh này làm căn cứ luyện tập võ nghệ, xây dựng lực lượng để đánh Pháp. Suốt những năm 1868 đến 1872 lực lượng nghĩa binh Bảy Thưa do Trần Văn Thành lãnh đạo đã “xuất quỷ nhập thần” đánh phá nhiều đồn giặc, gây nhiều thiệt hại cho bọn thực dân đóng ở Đông Xuyên-Tĩnh Biên và các vùng lân cận. Ngày 20/3/1873 (tức ngày 21/ 2 âm lịch) quân Pháp tăng cường lực lượng, tập trung quân đánh vào đại bản doanh căn cứ Bảy Thưa-Hung Trung, nơi có Quán cơ Trần Văn Thành chỉ huy. Quán cơ Trần Văn Thành cùng phần lớn nghĩa binh đã anh dũng hy sinh trong trận đánh này.

Anh Nguyễn Thanh Hải, Chủ tịch UBND xã Thạnh Mỹ Tây dẫn tôi đến xem chợ Long Châu vừa mới xây dựng xong, đưa vào sử dụng ngay vào thời điểm này đã làm cho không khí tấp nập ở vùng đất Láng Linh thêm sung túc. Tôi đến thăm trường Trung học phổ thông Thạnh Mỹ Tây với hai dãy phòng hai tầng khang trang, các cậu học sinh tung tăng trong bộ đồng phục áo trắng, quần tây xanh, nữ sinh thướt tha duyên dáng trong chiếc áo dài trắng tinh khôi... Tôi nghĩ đến vấn đề nâng cao dân trí, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho địa phương, đáp ứng yêu cầu bức xúc cho công tác nhân lực tại chỗ vốn là cái khó của huyện lâu nay.

Rời xã Thạnh Mỹ Tây, dọc theo bờ kinh Bảy đến xã Ô Long Vỹ, tôi như lạc vào vùng đất xa lạ và không cách gì xác định được khu đất ngày xưa gia đình tôi canh tác, bởi đồng ruộng qua mấy lần cải tạo, chỉnh trang, kinh rạch xẻ dọc, xẻ ngang, dân cư đến ở đông đúc tạo nên quang cảnh hoàn toàn khác lạ. Anh Trần Minh Tâm, Chủ tịch UBND xã Ô Long Vỹ cho tôi biết khu đất đó bây giờ nó nằm khoảng giữa kinh Tám và kinh Chín. Đứng ngay ngã tư kinh Bảy và kinh Đào tôi nhìn hai cây cầu treo vững chắc nối liền các dòng kinh mà nhớ mấy chiếc đò ngang có lần làm tôi nhào xuống sông ướt cả máy ảnh.

Suốt hai ngày lang thang thăm lại 5 xã trước kia được xem vùng sâu vùng xa của huyện Châu Phú, địa bàn đã một thời gắn bó với mình suốt mười mấy năm công tác, tôi không khỏi ngỡ ngàng bởi sự đổi thay đến lạ lẫm của vùng đất này. Đường nhựa, đường bê tông, đường rải cát sỏi đã thay những con đường mòn bé xíu, lầy lội ngày nào tôi phải vác xe đạp khi đột ngột gặp mưa. Những chiếc cầu bê tông, cầu treo vững chắc đã thay thế hầu hết những chiếc cầu tre lắt lẻo bắc qua sông rạch vùng này. Những ngôi trường tường vôi mái ngói được xây dựng rải khắp địa bàn để trẻ thơ có thể theo học cấp Một, cấp Hai, cấp Ba tại trường gần nhà. Những trạm xá các xã vùng sâu vùng xa này ngày nay đều đã có bác sĩ Tây y, có phòng chẩn trị Đông y đủ sức tham gia chăm sóc sức khỏe nhân dân.

Anh Nguyễn Phước Nên, phó chủ tịch UBND huyện Châu Phú vui vẻ cho tôi biết: Huyện vừa xây dựng xong các chợ Kinh Cốc, chợ Long Châu, chợ Kinh Bảy, chợ Vàm xáng Vĩnh Tre, chợ Ba

Tiệm, đã đưa vào sử dụng ngày càng góp phần nâng cao hoạt động thương mại dịch vụ của địa phương. Ngoài ra, địa phương cũng đang tiến hành xây dựng chợ Kinh Đào, Bình Thủy, Cầu chữ S...

Anh Nên bộc bạch tâm sự của mình về tình hình xây dựng Cụm tuyến dân cư. Tuy còn nhiều điều chưa như mong muốn của Đảng bộ và chính quyền địa phương, nhưng hiện nay, toàn huyện đã có 26/ 27 cụm tuyến dân cư đã được thi công nghiệm thu phần san lấp mặt bằng; trong đó có 19 cụm tuyến dân cư đã có đủ điện, nước sinh hoạt phục vụ nhân dân. Thực hiện chủ trương sống chung với lũ, hạn chế thiệt hại do lũ hằng năm gây ra, huyện Châu Phú đã phê duyệt cho 3.279 hộ được mua nền nhà trả chậm trong khu vực cụm tuyến dân cư. Ngoài ra, còn có 1.761 hộ được vay tiền xây dựng nhà, đến nay đã có 1.611 hộ vào ở...

Bây giờ, người ta không còn xem Bình Chánh, Bình Phú, Đào Hữu Cảnh, Thạnh Mỹ Tây, Ô Long Vỹ là năm xã vùng sâu, vùng xa nghèo đói nữa, mà gọi đó là năm xã “vùng trong” để phân biệt với các xã ven trục Quốc lộ 91. Một năm mới lại đến trên vùng đất Láng Linh với những nét đổi thay về chuyện ăn ở, đi lại, học hành, chữa bệnh và sản xuất tăng gia của bà con miền quê Châu Phú, tôi thấy những đổi thay đó như những bông hoa vừa hé mở gọi Xuân về...

Mai Bửu Minh

(Hội Văn học nghệ thuật An Giang)

43 Nguyễn Văn Cung, Long Xuyên, An Giang)